

Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentsete versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

► **B** EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2009/148/EÜ,
 30. november 2009,
 töötajate kaitsmise kohta asbestiga kokupuutest tulenevate ohtude eest töö
 (kodifitseeritud versioon)
 (EMPs kohaldatav tekst)
 (ELT L 330, 16.12.2009, lk 28)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
► <u>M1</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/1243, 20. juuni 2019	L 198	241	25.7.2019
► <u>M2</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2023/2668, 22. november 2023	L 2668	1	30.11.2023

▼B**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV
2009/148/EÜ,****30. november 2009,****töötajate kaitsmise kohta asbestiga kokkupuutest tulenevate ohtude
eest tööl****(kodifitseeritud versioon)****(EMPs kohaldatav tekst)***Artikkel 1*

1. Käesoleva direktiivi eesmärk on kaitsta töötajate tervist ohtude eest ja hoida ära sellised ohud, mis tekivad või võivad tekkida asbestiga kokkupuutel töökohal.

Käesolevas direktiivis sätestatakse sellise kokkupuute piirväärtused kui ka muud konkreetsed nõuded.

▼M2

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/37/EÜ ⁽¹⁾ sätteid kohaldatakse alati, kui need on töötajate tööohutuse ja tervishoiu seisukohast soodsamad.

▼B

2. Käesolev direktiiv ei piira liikmesriikide õigust kohaldada või kehtestada õigusnorme, millega tagatakse töötajate parem kaitse eelkõige sellega, et asbest asendatakse vähem ohtlike ainetega.

▼M2*Artikkel 2*

Käesoleva direktiivi kohaldamisel tähendab „asbest” järgmisi kiulisi silikaate, mis on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1272/2008 ⁽²⁾ VI lisa 3. osa kohaselt klassifitseeritud 1A kategooria kantserogeenideks:

- a) aktinoliit, CASi ⁽³⁾ nr 77536-66-4;
- b) amosiit, CASi nr 12172-73-5;
- c) antofülliid, CASi nr 77536-67-5;
- d) krüsotiil, CASi nr 12001-29-5;
- e) kroküdoliit, CASi nr 12001-28-4;
- f) tremoliit, CASi nr 77536-68-6.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/37/EÜ töötajate kaitse kohta tööl kantserogeenide ja mutageenidega kokkupuutest tulenevate ohtude eest (kuues üksikdirektiiv nõukogu direktiivi 89/391/EMÜ artikli 16 lõike 1 tähenduses) (ELT L 158, 30.4.2004, lk 50).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (ELT L 353, 31.12.2008, lk 1).

⁽³⁾ Chemical Abstracts Service'i (CAS) registri number.

▼B*Artikkel 3*

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse toimingute suhtes, mille käigus töötajad puutuvad kokku või võivad kokku puutuda asbestist või asbesti sisaldavatest materjalidest tekkiva tolmuaga.

▼M2

2. Kui mingi toiminguga kaasneb tõenäoliselt risk kokku puutuda asbestist või asbesti sisaldavatest materjalidest tekkiva tolmuaga, tuleb seda riski hinnata selliselt, et saaks kindlaks teha, mil viisil ja kui suures ulatuses töötajad asbestist või asbesti sisaldavatest materjalidest tekkiva tolmuaga kokku puutuvad, ning käsitada asbesti või asbesti sisaldavate materjalide kõrvaldamist teiste asbesti käitlemise vormide kõrval prioriteetsena.

3. Eeldusel, et töötajate kokkupuude on pisteline ja väheintensiivne, ning kui käesoleva artikli lõikes 2 osutatud riskihindamise tulemusel on selge, et artiklis 8 sätestatud asjaomane piirväärtus töökoha õhus jääb lubatud piiresse, võivad liikmesriigid teha erandi artiklist 4, kui asjaomane töö sisaldab

▼B

- a) lühiajalist, mitte pidevat hooldustegevust, mille käigus käideldakse üksnes pudenenematuid materjale;
- b) selliste mittelagunenud materjalide kõrvaldamist ilma nende kulutamiseta, milles asbestikiud on seotud tihkeks matriitsiks;
- c) heas seisukorras asbesti sisaldavate materjalide hermetiseerimist või kapseldamist;
- d) õhu koostise jälgimist ja kontrollimist ning proovide kogumist materjalidest, tegemaks kindlaks, kas nad sisaldavad või ei sisalda asbesti.

4. Liikmesriigid kehtestavad pärast konsulteerimist tööstusvaldkonna osapooltega vastavalt oma siseriiklikele õigusaktidele ja tavale praktilised juhised lõikes 3 ette nähtud pistelise ja väheintensiivse kokkupuute kindlaksmääramiseks.

5. Lõikes 2 osutatud hinnangu osas konsulteeritakse ettevõtte või asutuse töötajate ja/või nende esindajatega ning see vaadatakse üle, kui on alust uskuda, et see on ebatäpne või kui töö on oluliselt muutunud.

Artikkel 4

1. Arvestades artikli 3 lõike 3 sätteid, võetakse lõigetes 2–5 osutatud meetmed.

2. Artikli 3 lõikes 1 osutatud toimingute suhtes peab kehtima teatamise süsteem, mida haldab liikmesriigi vastutav asutus.

3. Tööandja esitab lõikes 2 nimetatud teate enne töö algust liikmesriigi vastutavale asutusele vastavalt siseriiklikele õigus- ja haldusnormidele.

▼M2

Teade sisaldab vähemalt järgmiste asjaolude lühikirjeldust:

- a) töökooha asukoht ja, kui see on asjakohane, konkreetsed alad, kus seda tööd tehakse;
- b) kasutatava või käideldava asbesti liik ja kogus;
- c) hõlmatud toimingud ja protsessid, sealhulgas seoses töötajate kaitse ja saastest puhastamisega, jäätmete kõrvaldamisega ja, kui see on asjakohane, õhuvahetusega suletud ruumides töötamise puhul;
- d) kaasatud töötajate arv, tõenäoliselt asjaomasele objektile määratavate töötajate nimekiri, töötajate individuaalsed koolitustõendid ning töötajatele artikli 18 kohaselt tehtud viimase tervisekontrolli kuupäev;
- e) töö alguskuupäev ja kestus;
- f) töötajate asbestiga kokkupuute piiramiseks võetud meetmed, sealhulgas ülevaade selleks kasutatavatest seadmetest.

Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused ei säilita teise lõigu punktis d osutatud teavet kooskõlas riigisisese õigusega kauem, kui on vaja selle tagamiseks, et asbestiga seotud tööd tegevad töötajad on saanud nõuetekohase väljaõppe, võttes igakülgset arvesse asbesti pikaajalist mõju töötajate tervisele.

▼B

4. Ettevõtete või asutuste töötajatel ja/või nende esindajatel on siseriikliku õiguse kohaselt juurdepääs dokumentidele, mis puudutavad nende ettevõtte või asutuse kohta vastavalt lõikele 2 esitatud teateid.

5. Iga kord, kui töötingimused muutuvad ja sellega seoses on tõenäoline, et suureneb oluliselt kokkupuude asbestist või asbesti sisaldavatest materjalidest tekkiva tolmu, tuleb esitada uus teade.

Artikkel 5

Keelatakse asbesti pihustamine ja asbesti sisaldavate väikese tihedusega (kuni 1 g/cm³) isoleermaterjalide või helikindlate materjalide kasutamist eeldavad töövõtted.

Piiramata muude asbesti turustamist ja kasutamist käsitlevate ühenduse õigusnormide kohaldamist, keelatakse tegevus, mille tõttu töötajad puutuvad asbesti kaevandamisel kokku asbestikiududega, või asbestitoodete tootmine ja töötlemine või tahtlikult lisatud asbesti sisaldavate toodete tootmine ja töötlemine, välja arvatud lammutamise ja asbesti kõrvaldamise saaduste käitlemine ja kõrvaldamine.

▼ M2*Artikkel 6*

Kõigi artikli 3 lõikes 1 osutatud toimingute puhul tuleb töötajate kokkupuude asbestist või asbesti sisaldavatest materjalidest tekkiva tolmu puhul vähendada miinimumini ja igal juhul madalaima tehniliselt võimaliku tasemeni allapoole artiklis 8 sätestatud asjaomaseid piirväärtusi ning selleks tuleb võtta eelkõige järgmisi meetmeid:

- a) asbestist või asbesti sisaldavatest materjalidest tekkiva tolmu kokku puutuvate või kokku puutuda võivate töötajate arvu tuleb võimalikult palju vähendada;
- b) töötoimingud tuleb ette näha nii, et nende käigus ei teki asbestitolmu, või kui see on võimatu, hoida ära asbestitolmu sattumine õhku, rakendades muu hulgas järgmisi abinõusid:
 - i) asbestitolmu summutamine,
 - ii) asbestitolmu eemaldamine selle tekkekohas,
 - iii) õhus leiduvate asbestikiudude pidev setitamine;
- ba) töötajate suhtes tuleb kohaldada asjakohast saastest puhastamise korda;
- bb) suletud ruumides tehtava töö puhul tuleb tagada töötajate piisav kaitse;
- c) kõiki asbesti käitlemisega seotud ruume ja seadmeid peab saama korrapäraselt ja tõhusalt puhastada ja hooldada ning neid tuleb korrapäraselt puhastada ja hooldada;
- d) asbesti või tolmuvat asbesti sisaldavaid materjale tuleb hoida ja vedada sobivates suletud pakendites;
- e) jäätmed, välja arvatud kaevandustegevusest tekkivad jäätmed, tuleb kokku koguda ja võimalikult kiiresti töökohalt kõrvaldada sobivates suletud pakendites, mis on tähistatud siltidega, et nad sisaldavad asbesti ning seejärel käidelda kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2008/98/EÜ ⁽¹⁾.

▼ B*Artikkel 7***▼ M2**

1. Olenevalt esialgse riskihindamise tulemustest ja eesmärgiga tagada artiklis 8 sätestatud asjaomasest piirväärtusest kinnipidamine, mõõdetakse asbestikiudude sisaldust töökoha õhus korrapärase ajavahemike järel konkreetsetes kasutusetappides.

2. Asbestiproovid peavad kajastama töötaja isiklikku kokkupuudet asbestist või asbesti sisaldavatest materjalidest tekkiva tolmu.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiiv 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid (ELT L 312, 22.11.2008, lk 3).

▼ B

3. Proovid võetakse pärast konsulteerimist ettevõtte või asutuse töötajate ja/või nende esindajatega.
4. Proove võtavad nõuetekohase erialase ettevalmistusega töötajad. Võetud proove analüüsitakse lõike 6 kohaselt asbestikiudude loendamise vahenditega varustatud laboratooriumides.

▼ M2

5. Proovide võtmise ajaline kestus peab olema selline, et mõõtmistega või ajalisel kaalutud arvutuste abil oleks võimalik kindlaks teha iseloomulik kokkupuute määr kaheksatunnise vaatlusperioodi (ühe vahetuse) jooksul.
6. Asbestikiude loendatakse elektronmikroskoopia või alternatiivse meetodi abil, mis annab samaväärseid või täpsemaid tulemusi.
7. Lõikes 1 osutatud õhus olevate asbestikiudude mõõtmisel võetakse arvesse ainult neid kiude, mis on vähemalt viis mikromeetrit pikad, alla kolme mikromeetri laiad ja mille pikkuse/laiuse suhe on suurem kui 3:1.

Olenemata käesoleva lõike esimesest lõigust võetakse artikli 8 lõike 2 punkti a kohaldamiseks alates 21. detsembrist 2029 arvesse ka kiude, mille laius on alla 0,2 mikromeetri.

Artikkel 8

1. Kuni 20. detsembrini 2029 tagavad tööandjad, et mitte ükski töötaja ei puutu kokku õhuga, mis sisaldab asbesti rohkem kui 0,01 kiudu/cm³, mis on mõõdetud kaheksatunnise vaatlusperioodi kaalutud keskmisena.
2. Alates 21. detsembrist 2029 tagavad tööandjad, et mitte ükski töötaja ei puutu kokku õhuga, mis sisaldab asbesti rohkem kui
 - a) 0,01 kiudu/cm³, mis on mõõdetud kaheksatunnise vaatlusperioodi kaalutud keskmisena kooskõlas artikli 7 lõike 7 teise lõiguga, või
 - b) 0,002 kiudu/cm³, mis on mõõdetud kaheksatunnise vaatlusperioodi kaalutud keskmisena.
3. Liikmesriigid tagavad, et tööandjate suhtes kohaldatakse vähemalt ühte lõikes 2 sätestatud piirväärtust.

▼ M1**▼ B***Artikkel 10***▼ M2**

1. Kui artiklis 8 sätestatud asjaomast piirväärtust ületatakse või on alust arvata, et enne töö algust tuvastamata jäänud asbesti sisaldavaid materjale on liigutatud nii, et tekiks tolm, katkestatakse töö viivitamata.

▼ M2

Kõnealusel alal ei jätkata tööd enne, kui sealsete töötajate kaitseks on võetud piisavad meetmed.

Kui artiklis 8 sätestatud asjaomast piirväärtust ületatakse, tuleb kindlaks teha selle põhjused ning võtta võimalikult kiiresti vajalikud meetmed olukorra parandamiseks.

▼ B

2. Lõike 1 esimeses lõigus nimetatud meetmete tulemuslikkuse kontrollimiseks tuleb viivitamata uuesti kindlaks teha asbesti sisaldus õhus.

▼ M2

3. Kui kokkupuudet ei ole võimalik muude vahenditega vähendada ja piirväärtusest kinnipidamiseks tuleb kasutada isiklikke hingamisteede kaitsevahendeid, ei tohi tegu olla püsiva lahendusega ning see peab iga töötaja puhul rangelt piirduma miinimumiga. Selliste kaitsevahenditega töötamise ajal peavad olema ette nähtud regulaarsed pausid, mis vastavad füüsilikele ja kliimatingimustele ning on asjakohasel juhul ettevõtte või asutuse töötajate ja/või nende esindajatega konsulteerides kooskõlas riigisisese õiguse ja tavaga.

▼ B*Artikkel 11***▼ M2**

Enne lammutus-, hooldus- või renoveerimistöde alustamist ruumides, mis on ehitatud enne liikmesriigi asbestikeelu jõustumist, peavad tööandjad võtma kõik vajalikud meetmed, et teha kindlaks oletatavasti asbesti sisaldavad materjalid, eelkõige hankides teavet ruumide omanikelt, teistelt tööandjatelt ja muudest allikatest, sealhulgas asjakohastest registritest. Kui selline teave ei ole kättesaadav, tagab tööandja, et kvalifitseeritud käitaja kontrollib asbesti sisaldavate materjalide esinemist kooskõlas riigisisese õiguse ja tavaga, ning hangib sellise kontrolli tulemused enne töö alustamist. Tööandja teeb kogu eespool nimetatud kontrolli raames saadud teabe teisele tööandjale kättesaadavaks taotluse korral ja üksnes käesolevas lõigus sätestatud kohustuse täitmiseks.

▼ B

Kui mõne materjali või rajatise puhul on kahtlus, et see sisaldab asbesti, kohaldatakse käesoleva direktiivi vastavaid sätteid.

*Artikkel 12***▼ M2**

Kui teatavate toimingute, nagu lammutamise, asbesti kõrvaldamise, remondi ja hoolduse puhul on ette näha, et artiklis 8 sätestatud asjaomast piirväärtust ületatakse vaatamata sellele, et rakendatakse kõiki võimalikke tehnilisi ennetusmeetmeid asbestisisalduse piiramiseks õhus, määrab tööandja kindlaks sellise töö ajal töötajate kaitse tagamiseks vajalikud meetmed, eelkõige järgmised:

▼ M2

- a) kooskõlas nõukogu direktiiviga 89/656/EMÜ ⁽¹⁾ antakse töötajatele kandmiseks sobivad isikukaitsevahendid, mida tuleb käsitseda nõuetekohaselt ja kohandada individuaalselt, eelkõige hingamisseadmeid, sealhulgas sobivuskontrollide abil;

▼ B

- b) pannakse üles hoiatussildid selle kohta, et tõenäoliselt ületatakse artiklis 8 sätestatud piirväärtust, ja

▼ M2

- c) hoitakse ära asbestist või asbesti sisaldavast materjalist tekkiva tolmu levimist töökohast või -ruumist välja ning suletud ruumides tehtavate tööde puhul kasutatakse õhutihedat kaitseümbrist koos mehaanilise tõmbeventilatsiooniga.

▼ B

Enne kõnealuste meetmete elluviimist konsulteeritakse ettevõtte või asutuse töötajate ja/või nende esindajatega.

Artikkel 13

1. Enne lammutustööde alustamist või ehitistest, rajatistest, seadmetest või masinatest või laevadest asbesti ja/või asbesti sisaldavate toodete eemaldamist koostatakse töökava.

2. Lõikes 1 osutatud kavas tuleb ette näha töötajate ohutuse ja tervise kaitsmiseks vajalikud meetmed töökohal.

Eelkõige tuleb kavas täpsustada järgmised üksikasjad:

- a) asbest ja/või asbesti sisaldavad tooted tuleb kõrvaldada enne lammutamist, välja arvatud juhul, kui selle tõttu muutuks oht töötajate jaoks suuremaks kui siis, kui asbest ja/või asbesti sisaldavad tooted jäetaks alles;
- b) vajaduse korral varustatakse töötajad artikli 12 esimese lõigu punktis a nimetatud isiklike kaitsevahenditega;

▼ M2

- c) kui asbestiga seotud lammutus- või kõrvaldamistööd on lõpetatud, kontrollitakse enne teiste toimingutega jätkamist asbestiga kokkupuute riski puudumist töökohal kooskõlas riigisisese õiguse ja tavaga.

⁽¹⁾ Nõukogu 30. novembri 1989. aasta direktiiv 89/656/EMÜ töötajate isikukaitsevahendite kasutamise seotud tervisekaitse ja ohutuse miinimumnõuete kohta (kolmas üksikdirektiiv direktiivi 89/391/EMÜ artikli 16 lõike 1 tähenduses) (EÜT L 393, 30.12.1989, lk 18).

▼B

Pädevate asutuste nõudel peab kava sisaldama järgmist teavet:

- a) töö iseloom ja võimalik kestus;
 - b) töö teostamise koht;
 - c) kasutatavad tööviisid, kui töö on seotud asbesti või asbesti sisaldavate materjalide käitlemisega;
 - d) selliste seadmete omadused, mida kasutatakse
 - i) töötajate kaitseks ja saastusest puhastamiseks;
 - ii) teiste töökohal või selle läheduses viibivate isikute kaitseks.
3. Pädevate asutuste nõudel tuleb neile lõikes 1 nimetatud kavast enne kavandatud töö algust teatada.

Artikkel 14

1. Tööandjad annavad kõikidele töötajatele, kes puutuvad või võivad puutuda kokku asbestist tekkiva tolmu või asbesti sisaldavate materjalidega, asjakohast koolitust. Seda koolitust tuleb anda korrapäraselt ja töötajatele tasuta.

▼M2

2. Koolituse sisu peab olema töötajatele hõlpsasti arusaadav. Töötajatel peab koolituse abil olema võimalik omandada vajalikke tööõnnetuste ärahoidmise ja tööohutuse alaseid teadmisi ja oskusi kooskõlas töökohas kohaldatava riigisisese õiguse ja tavaga.
3. Käesoleva artikli kohaselt antava koolituse sisu, kestuse ja sageduse ning sellega seotud dokumenteerimise miinimumnõuded on sätestatud Ia lisas.

Artikkel 15

1. Ettevõtted, kes kavatsesid tegeleda lammutamise või asbesti kõrvaldamisega, peavad enne tööde alustamist saama pädevalt asutuselt loa. Selleks peavad nad esitama pädevale asutusele vähemalt tõendi artikli 6 nõuete täitmise kohta ja tunnistused, mis tõendavad koolituse läbimist vastavalt artiklile 14 ja Ia lisale.

2. Liikmesriigid teevad lõike 1 kohaselt loa saanud ettevõtete nimekirja üldsusele kättesaadavaks kooskõlas riigisisese õiguse ja tavaga.

▼B*Artikkel 16*

1. Kõigi artikli 3 lõikes 1 osutatud toimingute puhul ja võttes arvesse artikli 3 lõiget 3, tuleb võtta vajalikud meetmed tagamaks, et

▼B

- a) eespool nimetatud toimingute
 - i) koht on selgelt piiritletud ja tähistatud ohumärkidega;
 - ii) kohale on juurdepääs ainult neil töötajatel, kes oma töö või kohustuste tõttu peavad seal viibima;
 - iii) kohas ei tohi suitsetada;
 - b) töötajad saavad süüa ja juua selleks eraldi ette nähtud aladel, ilma et neil oleks oht puutuda kokku asbestitolmuga;
 - c) töötajatele antakse sobiv töö- või kaitseriietus; nimetatud töö- või kaitseriietust ei viida ettevõttest välja. Kui ettevõtte ei tegele ise riiete puhastamisega, võib riided siiski viia pesemiseks väljaspool ettevõtet paiknevatesse asutustesse, kus on olemas selliseks tööks vajalikud seadmed; sellisel juhul transporditakse riideid suletud konteinerites;
 - d) töö- või kaitseriietuse ja tänavariietuse jaoks nähakse ette eraldi hoiukohad;
 - e) töötajate jaoks luuakse otstarbekohased ja piisavad pesemisvõimalused ning tualettruumid, mille juurde kuuluvad tolmu seotud töö puhul ka duširuumid;
 - f) kaitsevahendid paigutatakse selleks ette nähtud kohta ning neid kontrollitakse ja need puhastatakse pärast iga kasutamiskorda; defektsed vahendid parandatakse või asendatakse uutega enne järgmist kasutamist.
2. Lõike 1 kohaste meetmetega seotud kulused ei tohi sisse nõuda töötajatelt.

Artikkel 17

1. Kõigi artikli 3 lõikes 1 osutatud toimingute puhul võetakse vajalikud meetmed tagamaks, et ettevõtte või asutuse töötajad ja nende esindajad saavad piisavalt teavet
- a) võimalike ohtude kohta, mida põhjustab kokkupuude asbestist või asbesti sisaldavatest materjalidest tekkiva tolmuaga;
 - b) seadustega ette nähtud piirväärtuste olemasolu ja õhu kvaliteedi jälgimise vajaduse kohta;
 - c) hügieeninõuete, sealhulgas suitsetamiskeelu kohta;
 - d) ettevaatusabinõude, eelkõige kaitsevahendite ja -riietuse kandmise ning kasutamise kohta;
 - e) asbestiga kokkupuute minimeerimiseks kavandatud spetsiaalsete ettevaatusabinõude kohta.

▼B

2. Lisaks lõikes 1 osutatud meetmetele ja võttes arvesse artikli 3 lõiget 3, tuleb võtta vajalikud meetmed tagamaks, et

- a) ettevõtte või asutuse töötajatel ja/või nende esindajatel on juurdepääs õhu asbestisisalduse mõõtmise tulemustele ning neile selgitatakse kõnealuste tulemuste tähendust;
- b) kui tulemused ületavad artiklis 8 sätestatud piirväärtust, teatatakse sellest ja selle põhjustest võimalikult kiiresti ettevõtte või asutuse asjaomastele töötajatele ja nende esindajatele ning konsulteeritakse ettevõtte või asutuse töötajate ja/või nende esindajatega võetavate meetmete osas või hädaolukorras teatatakse neile, millised meetmed on võetud.

*Artikkel 18***▼M2****▼M1**

2. Enne kui töökohal tekib kokkupuude asbestist või asbesti sisaldavatest materjalidest tekkiva tolmuga, peab olema olema hinnang iga töötaja tervisliku seisundi kohta.

See hinnang sisaldab rindkere eriuuringute tulemusi. I lisa on esitatud praktilised soovitused, millele liikmesriigid võivad töötajate tervise kontrollimisel toetuda. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 18a vastu delegeeritud õigusakte I lisa muutmiseks, et kohendada seda tehnika arenguga.

Kui nõuetekohaselt põhjendatud ja erakorralistel juhtudel, mis kujutavad endast vahetut, otsust ja tõsist ohtu töötajate ja muude isikute füüsilisele tervisele ja ohutusele, on tungiva kiireloomulisuse tõttu vaja võtta meetmeid väga lühikese aja jooksul, kohaldatakse käesoleva artikli alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktidele artiklis 18b sätestatud menetlust.

Töötaja tervist tuleb uuesti hinnata vähemalt iga kolme aasta järel niikaua, kuni kestab kokkupuude.

Vastavalt siseriiklikule õigusele ja/või tavale seatakse sisse iga töötaja isiklik tervisekontrolli kaart.

▼B

3. Pärast lõike 2 teises lõigus osutatud tervisekontrolli peab arst või töötajate tervisekontrolli eest vastutav asutus siseriiklike õigusaktide kohaselt andma nõu isiklike kaitse- või ennetusmeetmete kohta või sellised meetmed määrama.

Kõnealuste meetmete hulka võib vajaduse korral kuuluda asjaomase töötaja emaldamine alalt, kus ta asbestiga kokku puutub.

▼B

4. Töötajatele tuleb anda teavet ja nõu tervisekontrolli kohta, mille nad pärast kokkupuute lõppu võivad läbida.

Arst või töötajate tervisekontrolli eest vastutav asutus võib määrata, et tervisekontroll peab pärast kokkupuute lõppu kestma edasi nii kaua, kui kõnealune arst või asutus seda asjaomase isiku tervise kaitseks vajalikuks peab.

Sellist tervisekontrolli viiakse läbi kooskõlas siseriiklike õigusaktide ja/või tavaga.

5. Asjaomane töötaja või tööandja võib siseriiklike õigusaktide kohaselt taotleda lõikes 3 osutatud hinnangu läbivaatamist.

▼M1*Artikkel 18a*

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artikli 18 lõikes 2 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 26. juulist 2019. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament või nõukogu võivad artikli 18 lõikes 2 osutatud õiguste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse kõnealuses otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes ⁽¹⁾ sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

6. Artikli 18 lõike 2 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavastegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

⁽¹⁾ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

▼ M1*Artikkel 18b*

1. Käesoleva artikli kohaselt vastuvõetud delegeeritud õigusakt jõustub viivitamata ja seda kohaldatakse seni, kuni selle suhtes ei esitata vastuväidet kooskõlas lõikega 2. Delegeeritud õigusakti teatavakstege-misel Euroopa Parlamendile ja nõukogule põhjendatakse kiirmenetluse kasutamist.

2. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad delegeeritud õigusakti suhtes esitada vastuväiteid artikli 18a lõikes 6 osutatud korras. Sellisel juhul tunnistab komisjon pärast seda, kui Euroopa Parlament või nõukogu teatab oma otsusest esitada vastuväide, õigusakti viivitamata kehtetuks.

▼ M2*Artikkel 18c*

1. Komisjon kaalub artikli 22 kohase järgmise hindamise raames vajadust ajakohastada artiklis 2 esitatud kiuliste silikaatide loetelu, võttes arvesse teaduslikke teadmisi, ning vajadust lisameetmete järele, et tagada tööl kaitse teisese kokkupuute eest asbestiga.

2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud hindamise järel ning pärast konsulteerimist tööohutuse ja tervishoiu nõuandekomiteega hindab komisjon artiklis 2 toodud kiuliste silikaatide loetelu ajakohastamise asjakohasust ja vajadust. Komisjon hindab eelkõige seda, kas on asja-kohane lisada käesoleva direktiivi kohaldamisalasse muid kiulisi sili-kaate, nagu erioniit, ribekiit, vintšiit, rihteriit ja fluoroedeniit, ning kas on asjakohane võtta lisameetmeid, et tagada tööl kaitse teisese kokku-puute eest asbestiga. Kui see on asjakohane, esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule selle kohta seadusandlikud ettepanekud.

▼ B*Artikkel 19***▼ M2**

2. Tööandja kannab artikli 3 lõikes 1 osutatud toimingutega tegele-vaid töötajaid käsitleva teabe registrisse. See teave näitab ära toimingu laadi ja kestuse ning selle, milline on olnud nende kokkupuute asbes-tiga. Arstil ja/või tervisekontrolli eest vastutaval asutusel on juurdepääs nimetatud registrile. Töötajatel on registris juurdepääs neid ennast puudutavatele andmetele. Töötajatel ja/või nende esindajatel on juurde-pääs registris sisalduvale anonüümsele kollektiivsele teabele.

▼ B

3. Lõikes 2 osutatud registrit ja artikli 18 lõike 2 neljandas lõigus osutatud töötaja tervisekontrolli kaarti säilitatakse vastavalt siseriiklikele õigusaktidele ja/või tavale vähemalt 40 aastat pärast kokkupuute lõppu.

▼ B

4. Kui ettevõtte lõpetab tegevuse, tuleb lõikes 3 osutatud dokumendid vastavalt siseriiklikele õigusaktidele ja/või tavale anda vastutava asutuse käsutusse.

Artikkel 20

Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad karistuste kohta, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi alusel vastu võetud siseriiklike õigusnormide rikkumise korral. Need karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

▼ M2*Artikkel 21*

Liikmesriigid peavad registrit kõigi meditsiiniliselt diagnoositud asbestiga seotud kutsehaigusjuhtude kohta. I lisas on esitatud selliste haiguste näidisloetelu, mida võib põhjustada asbestiga kokkupuude.

▼ B*Artikkel 22*

Iga viie aasta tagant esitavad liikmesriigid komisjonile käesoleva direktiivi praktilise rakendamise aruande eraldi peatükina direktiivi 89/391/EMÜ artikli 17a lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud ühtses aruandes, mille alusel peab komisjon teostama hindamise kooskõlas kõnealuse artikli 17a lõikega 4.

▼ M2*Artikkel 22a*

1. Komisjon hindab 31. detsembriks 2028 piirväärtuste edasise vähendamise teostatavust, võttes arvesse liikmesriikide artikli 22 kohaselt esitatud aruandeid, teaduslike tõendite kättesaadavust, tehnika arengut ning seost uute analüüsimeetodite ja arvulise piirväärtuse vahel.

2. Komisjon pakub käesoleva direktiivi nõudeid täitvatele tööandjatele asjakohast tehnilist tuge ja teavet asjaomaste liidu rahaliste vahendite kohta, et aidata liikmesriikidel neid vahendeid parimal viisil ära kasutada ja hõlbustada neile juurdepääsu, eelkõige väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, sealhulgas mikroettevõtjatele.

▼ B*Artikkel 23*

Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetavate siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 24

Direktiiv 83/477/EMÜ, mida on muudetud II lisas loetletud direktiividega, tunnistatakse kehtetuks; see ei mõjuta liikmesriikide kohustusi, mis on seotud II lisa B osas esitatud direktiivide ülevõtmise tähtpäevadega.

▼B

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile kooskõlas III lisas esitatud vastavustabeliga.

Artikkel 25

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 26

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

▼ B*I LISA***Praktilised soovitused töötajate tervisekontrolliks artikli 18 lõike 2 teise lõigu kohaselt****▼ M2**

1. Praeguste teadmiste kohaselt võib kokkupuude asbestikiududega põhjustada vähemalt järgmisi haigusi:
 - asbestoos;
 - mesoteliom;
 - kopsuvähk;
 - mao-soolestikuvähk;
 - kõrivähk;
 - munasarjavähk;
 - healoomulised pleurahaigused.

▼ B

2. Asbestiga kokku puutuvate tööliste tervisekontrolli eest vastutav arst ja/või asutus peab iga töötaja puhul tundma tema kokkupuutetingimusi või -olusid.
3. Töötajate tervisekontroll peab toimuma vastavalt töötervishoiu põhimõtetele ja tavadele. See peaks sisaldama vähemalt järgmisi meetmeid:
 - arvestuse pidamine töötaja haigusloo ja töö kohta;
 - isiklik vestlus;
 - eelkõige rindkere kliiniline läbivaatus;
 - kopsude talitluse (hingamismahtude ja -kiiruse) kontrollimine.

Arst ja/või tervisekontrolli eest vastutav asutus peaks otsustama edasiste kontrollide, nagu näiteks röga tsütoloogiliste uuringute või rindkere röntgenülevõtete või tomodesitomeetriliste uuringute vajaduse üle uusimate olemasolevate töötervishoiualaste teadmiste põhjal.

▼ **M2***Ia LISA***Koolituse miinimumnõuded**

Töötajad, kes puutuvad kokku või võivad tõenäoliselt kokku puutuda asbestist või asbesti sisaldavatest materjalidest pärineva tolmuaga, peavad läbima kohustusliku koolituse, mis hõlmab vähemalt järgmisi miinimumnõudeid.

- 1) Koolitus korraldatakse töösuhte alguses ja lisakoolituse vajaduse tekkimise korral.
- 2) Koolitus peab asjaomaste töötajate ülesandeid arvestades olema piisava kestusega.
- 3) Koolitust peab pakkuma instruktor, kelle kvalifikatsiooni on tunnustatud riigisisese õiguse ja tava kohaselt.
- 4) Iga töötaja, kes on koolitusel rahuldavalt osalenud, saab koolitustunnistuse, millel on märgitud
 - a) koolituse kuupäev;
 - b) koolituse kestus;
 - c) koolituse sisu;
 - d) koolituse keel;
 - e) instruktori või koolitust pakkuva asutuse või mõlema nimi, kvalifikatsioon ja kontaktandmed.
- 5) Töötajad, kes puutuvad kokku või võivad tõenäoliselt kokku puutuda asbestist või asbesti sisaldavatest materjalidest pärineva tolmuaga, peavad läbima teoreetilise ja praktilise koolituse, mis käsitleb vähemalt järgmist:
 - a) selle liikmesriigi kohaldatav õigus, kus töö toimub;
 - b) asbesti omadused ja selle mõju tervisele, sealhulgas selle koosmõju suitsetamisega;
 - c) asbesti sisaldada võivate toodete või materjalide liigid;
 - d) toimingud, mille käigus võidakse asbestiga kokku puutuda, ning selle ärahoidmiseks rakendatavate abinõude tähtsus;
 - e) ohutud töövõtted, kontroll ja kaitsevahendid;
 - f) kaitsevahendite, eelkõige hingamiseseadmete otstarve, sortiment, valimine, piirangud ja nõuetekohane kasutamine;
 - g) juhised hädaolukorraks;
 - h) saastest puhastamise kord;
 - i) jäätmete kõrvaldamine;
 - j) tervisekontrolli nõuded.Koolitus peab võimalikult täpselt vastama töötajate kutseala eripärale ning kutseala konkreetsetele ülesannetele ja töömeetoditele.
- 6) Kooskõlas käesoleva direktiiviga peavad lammutustöid tegevad või asbesti kõrvaldavad töötajad lisaks punktis 5 ette nähtud koolitusele läbima koolituse tehnoloogiliste seadmete ja masinate kasutamise kohta, et piirata tööprotsessi ajal asbestikiudude eraldumist ja levikut.

II LISA

A OSA

Kehtetuks tunnistatud direktiiv koos muudatustega

(osutatud artiklis 24)

Nõukogu direktiiv 83/477/EMÜ
(EÜT L 263, 24.9.1983, lk 25)

Nõukogu direktiiv 91/382/EMÜ
(EÜT L 206, 29.7.1991, lk 16)

Nõukogu direktiiv 98/24/EÜ
(EÜT L 131, 5.5.1998, lk 11)

ainult artikli 13 lõige 2

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/18/EÜ
(ELT L 97, 15.4.2003, lk 48)

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2007/30/EÜ
(ELT L 165, 27.6.2007, lk 21)

ainult artikli 2 lõige 1

B OSA

Siseriiklikku õigusesse ülevõtmise tähtpäevad

(osutatud artiklis 24)

Direktiiv	Ülevõtmise tähtpäev
83/477/EMÜ	31. detsember 1986 ⁽¹⁾
91/382/EMÜ	1. jaanuar 1993 ⁽²⁾
98/24/EÜ	5. mai 2001
2003/18/EÜ	14. aprill 2006
2007/30/EÜ	31. detsember 2012

⁽¹⁾ Asbesti kaevandamisega seotud tegevuste puhul on tähtpäevaks märgitud 31. detsember 1989.

⁽²⁾ Kreeka Vabariigi puhul on direktiivi ülevõtmise tähtpäev 1. jaanuar 1996. Sellegipoolest peaks ülevõtmise tähtpäev tingimuste osas, mis puudutavad asbesti kaevandamist, kõigile liikmesriikidele olema 1. jaanuar 1996 ja Kreeka Vabariigile 1. jaanuar 1999.

III LISA

Vastavustabel

Direktiiv 83/477/EMÜ	Käesolev direktiiv
Artikli 1 lõige 1	Artikli 1 lõige 1
Artikli 1 lõige 2	—
Artikli 1 lõige 3	Artikli 1 lõige 2
Artikli 2 esimene kuni kuues taane	Artikli 2 punktid a–f
Artikli 3 lõiked 1–3	Artikli 3 lõiked 1–3
Artikli 3 lõige 3 <i>bis</i>	Artikli 3 lõige 4
Artikli 3 lõige 4	Artikli 3 lõige 5
Artikli 4 sissejuhatus	Artikli 4 lõige 1
Artikli 4 punkt 1	Artikli 4 lõige 2
Artikli 4 punkt 2	Artikli 4 lõige 3
Artikli 4 punkt 3	Artikli 4 lõige 4
Artikli 4 punkt 4	Artikli 4 lõige 5
Artikkel 5	Artikkel 5
Artikli 6 punktid 1–5	Artikli 6 punktid a–e
Artiklid 7 ja 8	Artiklid 7 ja 8
Artikli 9 lõige 2	Artikkel 9
Artikkel 10	Artikkel 10
Artikkel 10a	Artikkel 11
Artikli 11 lõiked 1 ja 2	Artikli 12 esimene ja teine lõik
Artikli 12 lõige 1	Artikli 13 lõige 1
Artikli 12 lõike 2 esimene lõik	Artikli 13 lõike 2 esimene lõik
Artikli 12 lõike 2 teise lõigu esimene taane	Artikli 13 lõike 2 teise lõigu punkt a
Artikli 12 lõike 2 teise lõigu teine taane	Artikli 13 lõike 2 teise lõigu punkt b
Artikli 12 lõike 2 teise lõigu kolmas taane	Artikli 13 lõike 2 teise lõigu punkt c
Artikli 12 lõike 2 kolmanda lõigu esimene taane	Artikli 13 lõike 2 kolmanda lõigu punkt a
Artikli 12 lõike 2 kolmanda lõigu teine taane	Artikli 13 lõike 2 kolmanda lõigu punkt b
Artikli 12 lõike 2 kolmanda lõigu kolmas taane	Artikli 13 lõike 2 kolmanda lõigu punkt c
Artikli 12 lõike 2 kolmanda lõigu neljas taane	Artikli 13 lõike 2 kolmanda lõigu punkt d
Artikli 12 lõike 2 kolmanda lõigu neljanda taande esimene alataane	Artikli 13 lõike 2 kolmanda lõigu punkti d alapunkt i
Artikli 12 lõike 2 kolmanda lõigu neljanda taande teine alataane	Artikli 13 lõike 2 kolmanda lõigu punkti d alapunkt ii
Artikli 12 lõige 3	Artikli 13 lõige 3
Artikkel 12a	Artikkel 14
Artikkel 12b	Artikkel 15
Artikli 13 lõike 1 punkt a	Artikli 16 lõike 1 punkt a
Artikli 13 lõike 1 punkt b	Artikli 16 lõike 1 punkt b

▼B

Direktiiv 83/477/EMÜ	Käesolev direktiiv
Artikli 13 lõike 1 punkti c alapunktid i ja ii	Artikli 16 lõike 1 punkt c
Artikli 13 lõike 1 punkti c alapunkt iii	Artikli 16 lõike 1 punkt d
Artikli 13 lõike 1 punkti c alapunkt iv	Artikli 16 lõike 1 punkt e
Artikli 13 lõike 1 punkti c alapunkt v	Artikli 16 lõike 1 punkt f
Artikli 13 lõige 2	Artikli 16 lõige 2
Artikli 14 lõike 1 sissejuhatav lause	Artikli 17 lõike 1 sissejuhatav lause
Artikli 14 lõike 1 esimene kuni viies taane	Artikli 17 lõike 1 punktid a–e
Artikli 14 lõige 2	Artikli 17 lõige 2
Artikli 15 sissejuhatav lause	Artikli 18 lõige 1
Artikli 15 punktid 1–4	Artikli 18 lõiked 2–5
Artikli 16 sissejuhatav lause	Artikli 19 lõige 1
Artikli 16 punktid 1–3	Artikli 19 lõiked 2–4
Artikkel 16a	Artikkel 20
Artikkel 17	Artikkel 21
Artikkel 17a	Artikkel 22
Artikli 18 lõige 1	—
Artikli 18 lõige 2	Artikkel 23
—	Artikkel 24
—	Artikkel 25
Artikkel 19	Artikkel 26
II lisa	I lisa
—	II lisa
—	III lisa